

РЕШЕНИЕ

№ 887

гр. София, 20.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО III ВЪЗЗИВЕН БРАЧЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и
първа година в следния състав:

Председател: Любомир Луканов

Членове: Мая Михайлова
Димитринка Костадинова-
Младенова

при участието на секретаря Ирина Ст. Василева
като разгледа докладваното от Димитринка Костадинова-Младенова
Въззивно гражданско дело № 20211100508551 по описа за 2021 година

**Производството е по реда на Част втора, Дял втори, Глава двадесета от
Гражданския процесуален кодекс (ГПК).**

С Решение № 2116630/14.05.2021г. постановено по гр. д. № 17854/2020г. по описа на
СРС 86 състав е оставил без уважение молбата на К. ЕМ. К., ЕГН ***** с постоянен
адрес гр. София, бул. **** за промяна на фамилното ѝ име от К. на Д. на основание чл. 19
ЗГП като неоснователна.

Срещу решението е депозирана въззивна жалба от молителя К. ЕМ. К., действаща
чрез процесуалния си представител адв. Х.Г.. В жалбата се твърди, че решението е
неправилно, като са изложени подробни съображения. Въззивникът моли да се отмени
решението на районния съд и да се постанови друго решение, с което да се промени
фамилното ѝ име от „К.“ на „Д.“.

Столична община не вземат становище по допустимостта и основателността на
жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава становище, че
първоинстанционното решение е валидно. Изразява становище за основателност на
въззивната жалба.

Софийски градски съд след, като прецени приетите относими доказателства по
делото и обсъди становищата и възраженията на страните приема за установено следното

Жалбата е допустима. Подадена е в законоустановения срок от молителя в
първоинстанционното производство, имащ правен интерес от обжалването, и е насочена
срещу подлежащ на въззивно обжалване по силата на чл. 258 от ГПК, вр. с чл. 540 от ГПК
валиден и допустим съдебен акт.

Софийският градски съд, в настоящия си състав, като прецени относимите

доказателства и доводи на въззивника, приема за установено следното:

Молителката К. ЕМ. К. иска промяна на фамилното си име от „К.“ на „Д.“. Като важни причини обосноваващи тази промяна посочва отрицателните емоции, свързани с фамилията „К.“, поради негативни спомени, които поражда в нея, освен това изтъква подигравателно отношение на хората по повод на настоящата ѝ фамилия. В молбата като аргумент се посочва необходимостта от приобщаване към семейството на майка ѝ, още повече, мече преди няколко години и родният ѝ брат Р. променил по съдебен път фамилията си на „Д.“. По изтъкнатите причини моли за промяна на фамилията на „Д.“.

Във въззивната жалба се изтъкват допълнителни аргументи за наличието на важни обстоятелства, налагащи промяна на фамилията на молителката. Негативните емоции от използване на фамилното име на баща ѝ са породени от наличието на болезнени спомени от детството ѝ, когато е била обект на блудствени действия от страна на дядо си по бащина линия, който е осъден с влязла в сила присъда за това престъпление. Освен това баща ѝ Е.К. има дълго досие от влезли в сила присъди за извършени от него престъпления, наличие и на административнонаказателни преписки, което обуславя нежеланието на въззивника да носи фамилията му.

В жалбата се изтъква субективното желание на жалбоподателката да носи фамилията на майка си „Д.“, поради чувството за принадлежност към тази фамилия, което е изградено. Посочва историята на фамилията „Д.“ и редицата научни, политически и културни достижения, които имат нейните представители. По изложените съображения субективното желание на молителката е да носи име, което според нея е приемливо, с което се идентифицира и към което чувства емоционална, духовна и родова принадлежност.

От събраните пред първата инстанция доказателства се установява, че въззивницата е родена на 25.01.2000г. в гр. София от родители И.Н. Д. и Е.И.К.. Видно от съставения акт за раждане на лицето № 190 от 04.02.2000г. от Столична община, район Триадница, въззивницата е записана с имената К. ЕМ. К.. В графа „бележки“ на акта за раждане, няма данни за настъпила промяна в имената на лицето по силата на съдебно решение.

Пред първата инстанция е представено свидетелство за съдимост, от което е видно, че молителката К.К. не е осъждана. От писмо вх. № 25020798/05.02.2021г. депозирано по делото от СДВР на МВР се установява, че срещу молителката няма образувани и неприключили съдебни производства.

Видно от съдебно решение от № III-81-170/29.10.2010г. № 7639/2010г. на СРС, БК, 81 състав, сключеният на 17.03.1996г. брак между И.Н. Д. и Е.И.К. е прекратен поради сериозно и непоколебимо взаимно съгласие, а съдът е утвърдил постигнатото от страните споразумение по чл. 101 от СК. Родителските права върху роденото от брака дете К. са предоставени на майката. Решението е влязло в сила на 29.09.2010г.

Във въззивното производство е представено копие на влязла в сила Присъда № 155/03/23.01.2004г. по НОХД 155/03 по описа на Софийски Военен съд, с която бащата на молителката – Е.И.К. съвместно с други лица е признат за извършване на престъпление от общ характер /кражба/. Представено е копие на Присъда от 14.04.2014г. на РС Мездра, I н.с., постановено по НОХД 54/2012г. с която втория съпруг на баба ѝ по бащина линия е осъден за извършване на блудствени действия с не молителката. Присъдата е потвърдена с приложеното Решение от 26.09.2014г. на Врачански окръжен съд.

С приложеното Решение № 55 от 11.05.2015г., постановено по гр. д. № 15026/2015г. на СРС 117 състав е променено фамилното име на брат ѝ от „К.“ на „Д.“. В мотивите съдът е приел, че от една страна рожденото фамилно име е неприемливо за молителя, от друга страна той е отгледан от семейството на майката, с което се чувства повече свързан, поради това е обществено оправдано да носи фамилията „Д.“.

Пред въззивната инстанция по делото е разпитана майката на молителката – И.Н. Д.. В показанията си разказва, че фамилното име „К.“ носи само негативни емоции за дъщеря ѝ, затова тя се представя в обществото с фамилията „Д.“. Макар, че фамилията ѝ не е

променена официално дъщеря й К. се подписвала с майчината фамилия и с нея било известна сред близки и познати, още повече, че това била фамилията и на нейния по-голям брат Р.. Свидетелката споделя, че след установения случай на блудствени действия от страна на втория съпруг на баба й и след като не получила никаква подкрепа от баща си в този момент дъщеря й съвсем се отчуждила от тяхната фамилия. Спомените за тези хора й носели само негативни емоции. В настоящия момент тримата - свидетелката Д. и двете й деца работели общ семеен бизнес, като сред останалите били познати с тази фамилия. Дъщеря й К. се чувствала изолирана, защото носела друго фамилно име. Веднага след като навършила пълнолетие дъщеря й депозирала молба за промяна на фамилното си име, за да може да се почувства окончателно част от фамилията на майка си.

От справките, изискани от първоинстанционния съд, не се установи наличие на евентуален користен мотив за исканата промяна в имената на въззивницата.

Описаната фактическа обстановка е установена по делото въз основа на съвкупната преценка на всички събрани доказателства, ценени като относими, допустими и неоспорени от страните.

Въз основа на така установените факти и с оглед направените от молителката искания, съдът намира следното от правна страна:

Правото на име е субективно, лично и неотчуждимо право, свързано с определен гражданскоправен субект. Промяната на име е регламентирана като потестативно право, което се упражнява по предвидения в ГПК ред и възниква при точно определени от закона основания. Съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация (ЗГР) промяната на собствено, бащино или фамилно име се допуска от съда въз основа на писмена молба на заинтересувания, когато то е осмиващо, опозоряващо или обществено неприемливо, както и в случаите, когато важни обстоятелства налагат това.

Именно индивидуализацията, усещането за розова принадлежност към фамилията „Д.и“ е основният аргумент на въззивника да иска да носи фамилията на майка си и да се свързва с нея в обществото. Още повече, че по делото се установи от показанията на разпитания свидетел, че въззивника се представя с тази фамилия сред близки и познати. Лично и обществено неудобно е за въззивника да обяснява родствената връзка с брат си пред приятели и при пътуване в чужбина.

Съгласно чл. 14, ал. 1 ЗГР, фамилното име на всяко лице е фамилното или бащиното име на бащата с наставка -ов или -ев и окончание съобразно пола на детето, освен ако семейните, етническите или религиозните традиции на родителите налагат друго, т.е. семейните, етнически и религиозни традиции са зачетени в Закона за гражданската регистрация като важно обстоятелство, налагащо отклонение в общия режим за образуване на имената на българските граждани. Фамилното име на лицето определя принадлежността му към семейството – към фамилия с определен произход, значение, история, възраст; определя принадлежността му към рода; към корените на родословието му. Членовете на едно семейство обичайно носят еднакво фамилно име, сочещо родствената им връзка в обществото; принадлежността им към фамилията. Разликата във фамилните имена на членовете на семейството им създава неизбежно затруднения *както в социален план, така и при индивидуализацията им и обозначаването на родовата им принадлежност, поради което се явява важно обстоятелство по смисъла на чл. 19 ЗГР, даващо основание за промяна на фамилното име. В този смисъл е Решение № 205 от 17.07.2012г. постановено по гр. д. № 654/2011г. по описа на ВКС, IVГО.*

Друго важно обстоятелство по смисъла на закона е самоопределянето на лицето и връзката му с дадено име. Съгласно Решение № 1426/10.12.2008г., постановено по гр.д. № 396/2008г. по описа на ВКС е прието, че името е част от личното самоопределяне на лицата и поради това субективното желание на дадено лице да носи определено лично име може да се квалифицира като „важно обстоятелство“ по см. на ЗГР. Европейският съд по правата на човека в Решение по делото К. срещу България установява нарушение на член 8 от Конвенцията – право на личен и семеен живот при отказ да се зачете желанието на молителя

за промяна на фамилно име. В мотивите си съдът е приел, че ограничението на правото на молителя по член 8 е предвидено от закон и е в обществен интерес, но не е необходимо в едно демократично общество. При преценка на прудпопоставките за промяна на фамилно име следва да се имат предвид както обстоятелството, че молителят е известен в обществото с фамилното име на майка си, така и обстоятелството, че молителят не е имал възможност сам да избира своето фамилно име, а то е наложено по силата на закона.

Безспорно е установено по делото от събраните във въззивната инстанция доказателства, че въззивникът известна в обществото с желаното от нея фамилно име „Д.“. Настоящият съдебен състав счита, че известността на въззивницата с фамилно име „Д.“ и идентифицирането на лицето с това име в ежедневните □ взаимоотношения с обкръжаващите я семеен, професионален и социален кръг, са „важни обстоятелства“ по смисъла на чл. 19, ал. 1 от ЗГР, които обстоятелства не са спорни в настоящото производство. В този смисъл въззивният съдебен състав съобрази и споделя за правилно заявеното становище от представителя на СГП във въззивното производство.

Следва да се добави, че фамилното име служи не само за идентификация, но има и функцията да идентифицира произхода на лицето и принадлежността му към даден род, което понастоящем, следвайки патриархалната традиция на българския етнос, е отразено в Закона за гражданската регистрация (ЗГР). В случая молителката К. ЕМ. К. е вписана като принадлежаща единствено към рода на баща си. Установи се от събраните по делото доказателства, че принадлежността към този роднини и е донесъл много негативни емоции, в това число и като последица на това, че е била обект на сексуално посегателство. Следва да се отрази, че майката на въззивницата (с фамилно име Д.), чиито граждански брак с бащата е прекратен когато молителката е била само на десет години, се ползва със същите права като родител на детето. Родът, от който молителката произхожда от майка, не е по-маловажен от рода на бащата, т.е. всяко дете, респ. и всеки пълноправен пълнолетен гражданин, има право да е свързан и с двата рода. Република България е сключила, ратифицирала и обнародвала редица международни актове в областта на правата на човека, които не допускат дискриминация по полов признак, и които се ползват с предимство пред вътрешното законодателство по силата на чл. 5, ал. 4, изр. 2 от Конституцията на Република България (Обн., ДВ, [бр. 56](#) от 13.07.1991 г., в сила от 13.07.1991г.). В това число попада и Конвенцията на ООН за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените, а съгласно чл. 5, §. 1, буква а) от същата, държавите членки приемат всички надлежни мерки с цел премахване на обичаите, които са основани на идеята за непълноценността или превъзходството на един от половете. Съгласно чл. 16, §. 1, буква „г“ от цитираната Конвенция на ООН, мъжете и жените имат *еднакви права* и задължения *като родители* независимо от тяхното семейно положение по въпроси, *засягащи техните деца*.

Конституцията и законите на Република България следва да се тълкуват и прилагат конформно с влезлите в сила актове в областта на правата на човека, вкл. и с Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧОС). В практиката си по прилагането на ЕКПЧОС Съдът по правата на човека е заключил, че гражданите имат право да избират фамилно име на детето си *в противоречие със стандартната национална практика* (Решение от 22.02.1994 г. по *Burghartz V. Switzerland*, жалба № 16213/90), както и че държавите, страни по ЕКПЧОС *следва да реформират законодателството си, което пречатства децата да носят майчино фамилно име* (Решение от 07.01.2014 г. по *Cusan and Fazzo v. Italy*, жалба № 77/07). Настоящият съдебен състав съобрази, че при противоречие между разпоредба на вътрешното право и международни актове, влезли в сила, то по силата на чл. 5, ал. 4, изр. 2 от Конституцията на Република България, с предимство следва да се приложи международния договор в областта на основните права.

На основание на чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България, майката има право на равенство пред закона в качеството □ на родител и макар мотивът на българския законодател да не е въвеждане на дискриминация, подходът за формиране на съставните части на българските имена в крайна сметка води до неравно третиране, основано на пола и на представата за жената (било в брак или не), като родител с второстепенно значение пред

закона и обществото (доколкото нейното фамилно име не участва във формиране името на детето, което е родила), което е в разрыв с личните разбирания на родителите и ценности, основани на равенство между половете.

Отделно от изложеното следва да се отрази, че в документите за самоличност на българските граждани няма предвидена възможност за идентифициране на родителите. Равноправието между майката и бащата на молителката е не по-малко значимо „важно обстоятелство“ по смисъла на чл. 19, ал. 1 от ЗГР от евентуални осмиващи и/или позорни обстоятелства или религиозни причини, за да бъде поискана подобна промяна, като личните убеждения на молителката явно са свързани с равенството на мъжете и жените пред закона и в семейството. Последното съдът възприе и лично от заявеното от молителката в хода на устните състезания във въззивното производство.

В този смисъл въззивният съд приема, че обжалваното решение е неправилно и следва да се отмени, а молбата за промяна на фамилното име на въззивницата – да се промени от „К.“ на „Д.“.

Така мотивиран, Софийски градски съд, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ съдебно решение № 2116630/14.05.2021г. постановено по гр. д. № 17854/2020г. по описа на СРС 86 състав, с което е отхвърлена молбата на К. ЕМ. К., ЕГН *****, с постоянен адрес гр. София за промяна на фамилното ☐ **имеи вместо него ПОСТАНОВЯВА:**

ДОПУСКА ПРОМЯНА НА ФАМИЛНОТО ИМЕ на К. ЕМ. К., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. София, бул. ****, на основание чл. 19, ал. 1 от Закона за гражданската регистрация, от „К.“ на „Д.“;

СЪОБЩЕНИЯ за промяната на името да се изпратят на служба ГРАО – София и на бюрото за съдимост при Софийския районен съд.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____